

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปี พ.ศ. 2569

องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา
อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ

คำนำ

เหตุการณ์ความเสียหายด้านการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนเมื่อเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนง ของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่ง ได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่ง ของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา ในฐานะผู้รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานของรัฐ จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนในองค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา โดยคัดเลือกกระบวนการงาน จำนวนกระบวนการงานตามกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตใน ๔ ด้าน คือ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจตามกฎหมายการให้บริการตามภารกิจความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสการบริหารงานบุคคล รวมทั้งกำหนดมาตรการกิจกรรม แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

งานนิติการ สำนักปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา
ตุลาคม ๒๕๖๘

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

๑. ความเสี่ยงการทุจริต	๕
๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๕
๓. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากกรตรวจสอบภายในอย่างไร	๖
๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๖
๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๖
๖. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๖
๑. การระบุความเสี่ยง	๗
๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๑๒
๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	๑๓
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๑๕
๕. แผนบริหารความเสี่ยง/มาตรการป้องกันความเสี่ยง	๑๖

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง	๘
ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง	๑๒
ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ	๑๓
ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	๑๔
ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard	๑๕
ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๑๖
ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง	๑๗

ส่วนที่ ๑

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

๑. ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกัน ระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

๒. สินบน หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นที่ให้แก่บุคคลเพื่อให้ผู้นั้นกระทำการหรือละเว้นไม่กระทำการตามที่ถูกจ่ายเงินสินบนต้องการ คำว่า สินบน ประกอบด้วยคำว่า สิน. กับคำว่า บน. สิน. เป็นคำไทย แปลว่า ทรัพย์สิน. บน. เป็นคำภาษา เขมรว่า บน. (อ่านว่า บ้อน) หมายถึงการขอร้องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้ช่วย โดยสัญญาว่าหากช่วยให้สำเร็จแล้วจะให้สิ่งของตอบแทน สินบน จึงหมายถึงเงินที่ให้ในลักษณะการบนแต่เป็นการบนเพื่อให้ช่วยในการทุจริต การให้สินบนจึงเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง การให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่บ้านเมือง เพื่อให้อนุมัติโครงการต่างๆ ทำให้รัฐต้องจ่ายเงินมากกว่าที่ควรจ่ายจริงหลายเท่า จัดเป็นการฉ้อราษฎร์บังหลวง โดยตรง

มีการจ่ายเงินที่เรียกว่าเงินสินบนอีกประเภทหนึ่ง คือเงินที่จ่ายให้แก่ผู้นำจับผู้ที่กระทำความผิดกฎหมาย ภาษาไทย เรียกว่า สินบนนำจับ เช่น ผู้ที่ช่วยชี้เบาะแสให้ตำรวจจับผู้ร้ายหรือผู้ต้องหาว่ากระทำความผิด จะได้รับสินบนนำจับ

ที่มา : บทวิทยุรายการ “รู้ รัก ภาษาไทย” ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๔ เวลา ๐๗.๐๐ - ๐๗.๓๐ น.

๓. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือ หากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยง มาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่ การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๔. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวัง ความเสี่ยงล่องหนจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน

๕. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดัน หรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๖. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับสินบน ออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๖.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต การกิจให้บริการ ประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๖.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจตามกฎหมายการให้บริการตามภารกิจ

๖.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

๖.๔ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสการบริหารงานบุคคล

๗. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน ดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยง

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

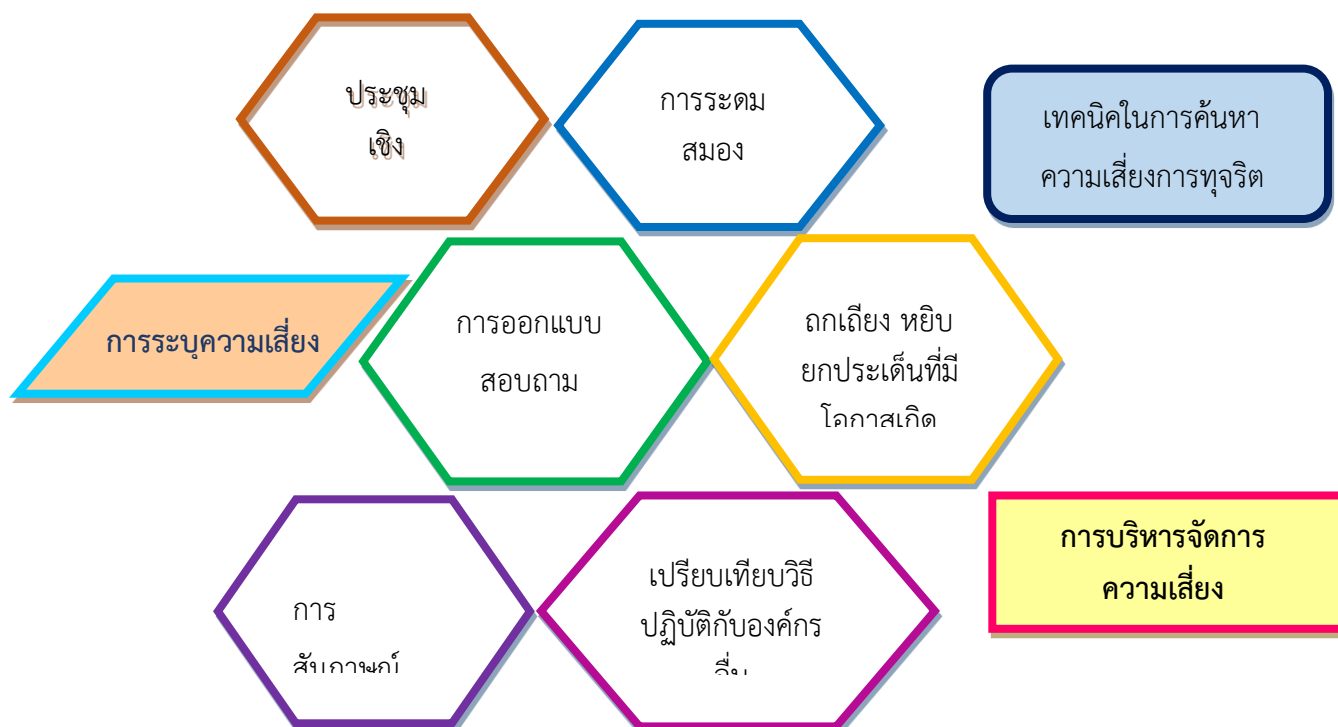
๕. แผนบริหารความเสี่ยง

๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยงอธิบายรายละเอียด รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไขเสมอ)

เทคนิคในการ ระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- (/) ๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต
 ( ) ๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจตามกฎหมายการให้บริการตามภารกิจ
 ( ) ๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง
 ( ) ๔. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนการ/งาน การบริหารสัญญาจ้างก่อสร้าง

ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนภา อ.เมืองอำนาจเจริญ จ.อำนาจเจริญ ๓๗๐๐๐

ผู้รับผิดชอบ นายพีรวัส ภูหมั่นเพียร โทรศัพท์ ๐๙๘-๐๙๕-๖๙๑๐

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้าง อาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ ตรวจจับมาตรฐาน		/
๒	การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาต ประกอบกิจการ อาจมีการเอื้อ ประโยชน์ ให้กับผู้ขออนุญาตบางราย ในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการ ไม่ เป็นไปตามหลักเกณฑ์		/

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ( ) ๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับ การพิจา ารณาอนุมัติ อนุญาต
 (/) ๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจตามกฎหมายการให้บริการตามภารกิจ
 ( ) ๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง
 ( ) ๔. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสกระบวนการบริหารบุคคล

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	รับสินบนจากผู้เสียภาษี เพื่อให้การประเมินภาษีน้อยกว่าความเป็นจริง		/

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ( ) ๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต
- ( ) ๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจตามกฎหมายการให้บริการตามภารกิจ
- (/) ๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง
- ( ) ๔. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนการ/งาน การบริหารสัญญาจ้างก่อสร้าง

ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนภา อ.เมืองอำนาจเจริญ จ.อำนาจเจริญ ๓๗๐๐๐

ผู้รับผิดชอบ นางอภิญญา นีวทอง โทรศัพท์ ๐๘๙-๘๔๔-๕๘๔๗

ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	คณะกรรมการตรวจการจ้าง ไม่ได้ ออกไปดูสถานที่ก่อสร้าง แต่จะมี การเจรจากับผู้รับเหมาโดยใช้ข้อมูล ตามที่คุณรับเหมาแจ้ง แล้วจึงไปทำ การตรวจรับงานก่อสร้าง		/

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ( ) ๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต
- ( ) ๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจตามกฎหมายการให้บริการตามภารกิจ
- ( ) ๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง
- (/) ๔. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนงาน/งาน งานบริหารงานบุคคล

ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนงทา อ.เมืองอำนาจเจริญ จ.อำนาจเจริญ ๓๗๐๐๐

ผู้รับผิดชอบ นางวิลาวัลย์ ไชยวงษ์ โทรศัพท์ ๐๙๙-๑๐๒-๔๑๓๑

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน		/

คำอธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียด ชัดเจน มากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ในช่อง Known Factor
- หากไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่า มีโอกาสเกิด ให้ใส่เครื่องหมาย ในช่อง Unknown Factor
- หน่วยงานสามารถปรับแบบได้โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor ก็ได้

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- **สถานะสีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- **สถานะสีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้
- **สถานะสีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- **สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน	/			
๒	การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาตประกอบกิจการ อาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์	/			
๓	รับสินบนจากผู้เสียภาษี เพื่อให้การประเมินภาษีน้อยกว่าความเป็นจริง	/			
๔	คณะกรรมการตรวจการจ้าง ไม่ได้ออกไปดูสถานที่ก่อสร้าง แต่จะมีการเจรจากับผู้รับเหมา โดยใช้ข้อมูลตามผู้รับเหมาแจ้ง แล้วจึงไปทำการตรวจรับงานก่อสร้าง			/	
๕	การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับ พนักงานเข้าทำงาน			/	

ตารางที่ ๒ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๑ นำมาแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริต

- ตามไฟสีจราจร - สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
 - สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
 - สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
 - สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตที่

ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ (หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร หรือ ถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่าน มาตรฐาน			๑			๑	๑
๒	การตรวจสอบสถานที่ตั้งขออนุญาตประกอบกิจการ อาจมีการเอื้อประโยชน์ให้ขออนุญาต บางรายในกรณีที่สถานประกอบการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์			๑			๑	๑
๓	รับสินบนจากผู้เสียภาษี เพื่อให้การประเมิน ภาษีน้อยกว่าความเป็นจริง			๑			๑	๑
๔	คณะกรรมการตรวจการจ้างไม่ได้ ออกไปดู สถานที่ก่อสร้าง แต่จะมีการเจรจากับผู้รับเหมา โดยใช้ข้อมูลตามที่ผู้รับเหมาแจ้ง แล้วจึงไปทำการตรวจรับงานก่อสร้าง		๒		๓			๖
๕	การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงาน เข้าทำงาน		๒			๒		๔

ตารางที่ ๓ นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงใน ช่องสี่เหลี่ยมสีแดง จากตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คุณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

แนวทางในการพิจารณา
ระดับ ความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
๑	เรียก/รับสินบนจากผู้ขอขออนุญาต ก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ ตรวจผ่านมาตรฐาน	๑	
๒	เรียก/รับสินบนจากการตรวจสอบสถานที่ ผู้ขออนุญาตประกอบกิจการอาจมีการ เอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางราย ในกรณีที่สถานประกอบการไม่เป็นไปตาม หลักเกณฑ์	๑	
๓	เรียก/รับสินบนจากผู้เสียภาษี เพื่อให้ การประเมินภาษีน้อยกว่าความเป็นจริง	๑	
๔	คณะกรรมการตรวจการจ้างไม่ได้ออกไปดู สถานที่ก่อสร้าง แต่จะมีการเจรจากับ ผู้รับเหมาโดยการเรียกรับสินบนเพื่อแลก กับการตรวจรับงานก่อสร้าง	๒	
๕	การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์เพื่อรับ พนักงานเข้าทำงาน		๒

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
๑	รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน	X		
๒	การตรวจสอบสถานที่ขออนุญาตประกอบกิจการอาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายในกรณีที่สถานประกอบการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์	X		
๓	รับสินบนจากผู้เสียภาษี เพื่อให้การประเมินภาษีน้อยกว่าความเป็นจริง	X		
๔	คณะกรรมการตรวจการจ้าง ไม่ได้ออกไปดูสถานที่ก่อสร้าง แต่จะมีการเจรจากับผู้รับเหมาโดยใช้ข้อมูลตามที่ผู้รับเหมาแจ้ง แล้วจึงไปทำการตรวจรับงานก่อสร้าง			X
๕	การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน		X	

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึง ผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
			ค่าความ เสี่ยงระดับ ต่ำ	ค่าความ เสี่ยงระดับ ปานกลาง	ค่าความ เสี่ยง ระดับ สูง
๑	รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่าน	ดี	/		
๒	การตรวจสอบสถานที่นั้นขออนุญาตประกอบ กิจการ อาจมีการเอื้อประโยชน์ ให้กับผู้ขอ อนุญาตบางรายในกรณีที่สถานประกอบการ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์	ดี	/		
๓	รับสินบนจากผู้เสียภาษี เพื่อให้การประเมิน ภาษีน้อยกว่าความเป็นจริง	ดี	/		
๔	คณะกรรมการตรวจการจ้าง ไม่ได้ออกไปดู สถานที่ก่อสร้าง แต่จะมีการเจรจากับ ผู้รับเหมา โดยใช้ข้อมูลตามที่ผู้รับเหมาแจ้ง แล้วจึงไปทำการตรวจรับงานก่อสร้าง	ดี	/		
๕	การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงาน เข้าทำงาน	ดี	/		

ตารางที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุม ความเสี่ยง การทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยงเรื่องที่ทำกรประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่า ความเสี่ยงการทุจริต มีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหาร จัดการความเสี่ยงตามความรุนแรงของความเสี่ยง

๕. แผนบริหารความเสี่ยง /มาตรการป้องกันการทุจริต

เหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk – Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง อยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำ แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุม ความเสี่ยง ในตารางที่ ๔ ไม่ พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง เลย แต่พบว่า ความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ หรือ ค่อนข้างต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวัง

ความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณา ทำการเลือกภารกิจงาน หรือกระบวนการหรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม)

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง แผนบริหารความเสี่ยง องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ที่	ความเสี่ยงด้าน	รูปแบบ พฤติการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑	รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจสอบผ่านมาตรฐาน	เรียก/รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง ที่ไม่เป็นไป ตามรูปแบบ เพื่อประโยชน์ ให้แก่ผู้ขออนุญาต	ต่ำ	๑. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ตรวจอาคารสถานที่ หรือรูปแบบแปลน ออกตรวจสอบสถานที่ที่จะขออนุญาตฯ ให้จัดทำรายงานผลการตรวจสอบพร้อมแนบรูปถ่ายสถานที่ๆ จะขออนุญาตเสนอผู้บริหาร ประกอบ ทุกกรณี ๒. หากมีการฝ่าฝืนหรือกระทำผิดตามแนวทางปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น จะต้องได้รับการพิจารณาทางวินัยตามระเบียบข้อบังคับ
๒	การตรวจสอบสถานที่ ที่ขออนุญาตประกอบกิจการ อาจมีการเอื้อประโยชน์ ให้กับผู้ขออนุญาตบางราย ในกรณีที่สถานประกอบการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์	เรียก/รับสินบนจากผู้ขออนุญาตประกอบกิจการที่อันตราย หรือ กิจการอย่างอื่นที่ไม่อนุญาต ให้ประกอบกิจการได้ เพื่อประโยชน์ ให้แก่ผู้ขออนุญาต	ต่ำ	๑. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ออกใบอนุญาต ตรวจสอบ กิจการที่จะขออนุญาตให้ถูกต้อง ให้จัดทำรายงานผลการตรวจสอบพร้อมแนบรูปถ่ายสถานที่

ที่	ความเสี่ยงด้าน	รูปแบบ พฤติการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกัน การทุจริต
				วัตถุประสงค์ของกิจการที่จะขออนุญาตเสนอผู้บริหารประกอบทุกกรณี ๒. หากมีการฝ่าฝืนหรือกระทำผิดตามแนวทางปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น จะต้องได้รับการพิจารณาทางวินัยตามระเบียบข้อบังคับ
๓	รับสินบนจากผู้เสียภาษี เพื่อให้การประเมินภาษี น้อยกว่าความเป็นจริง	ประเมินภาษีให้ถูกลง หรือ ละเว้นการประเมินภาษีที่ต้องเสียภาษีไม่ถูกต้องอย่าง ที่ควรจะเป็น	ต่ำ	๑. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์การชำระภาษีผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ตามช่องทางต่างๆ ๒. เจ้าหน้าที่ฯ มีหน้าที่ประเมินการชำระภาษีประเมินตามระเบียบกฎหมายและวิธีการที่กำหนด และรายงานผู้บังคับบัญชาตรวจสอบและอนุมัติราคาประเมิน ๓. หากมีการฝ่าฝืนหรือกระทำผิดตามแนวทางปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น จะต้องได้รับการพิจารณาทางวินัยตามระเบียบข้อบังคับ
๔	คณะกรรมการตรวจการจ้าง ไม่ได้ออกไปดูสถานที่ก่อสร้าง แต่จะมีการเจรจากับผู้รับเหมาโดยใช้ข้อมูลตามที่ผู้รับเหมาแจ้ง แล้วจึง	การตรวจการจ้าง อาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้รับเหมา ในกรณีทำงานไม่ได้มาตรฐาน ตามรูปแบบ โดยการเรียกรับสินบนเพื่อ แลกกับการตรวจรับงานจ้าง	ต่ำ	๑. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ออก ตรวจการจ้าง ให้จัดทำรายงานผลการตรวจสอบ พร้อมแนบรูปถ่ายสถานที่

ที่	ความเสี่ยงด้าน	รูปแบบ พฤติการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกัน การทุจริต
	ไปทำการตรวจรับงาน ก่อสร้าง			ก่อสร้างเสนอผู้บริหาร ประกอบทุกสัปดาห์ ๒. ตรวจสอบ เอกสารรายงานช่าง ทุกสัปดาห์ ๓. หากมีการฝ่าฝืนหรือ กระทำผิดตามแนวทาง ปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น จะต้องได้รับการพิจารณา ทางวินัยตามระเบียบ ข้อบังคับ
๕	ความเสี่ยงการทุจริตใน ความโปร่งใสของการใช้ อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับ พนักงานเข้าทำงาน	ต่ำ	๑. จัดให้มีการ ประชาสัมพันธ์การรับ สมัครพนักงานผ่าน สื่อประชาสัมพันธ์ตาม ช่องทางต่าง ๆ ๒. ห้ามเจ้าหน้าที่ผู้มี หน้าที่ในการรับสมัคร พนักงานเรียกรับ ผลประโยชน์ในการรับ พนักงานเข้าทำงาน ๓. หากมีการฝ่าฝืนหรือ กระทำผิดตามแนวทาง ปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น จะต้องได้รับการพิจารณา ทางวินัยตามระเบียบ ข้อบังคับ

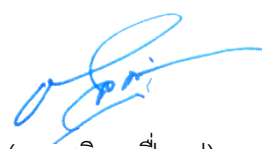
(ลงชื่อ)

(นายธัญญา ไชยวงศ์)
นิติกรชำนาญการ

ผู้จัดทำ

(ลงชื่อ)

(นายชลิต เฟื่องฟู)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกะทา